

Børne Blad



Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 4.

28de januar 1900.

26de aarg.



De forsvarer sin rede.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstud. I pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer levers det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkomme redaktionen af bladet sendes til Rev. D. P. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspektionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Bibelhistorien stykke 53.

Frelserens fødsel.

“Eder er idag en Frelser født!”

Det romerste rige var verdensriget, omfattende næsten alle dannede folkeslag. Derfor løb befalingen, at al “verden” skulde indskrives i mandtal. Alle indboanere af riget skulde optegnes efter antal og formue og derefter bestattes. Gud tager ikke i betænkning at sætte al verden i bevægelse for at bringe Jesu moder hen til det sted, hvor Jesus ifølge det gamle testaments spaadomme skulde fødes, nemlig i Betlehem. Al verdens indskrivning i mandtal var en ganske ubehydelig begivenhed i sammenligning med Jesu fødsel.

At Maria ogsaa gik med for at lade sig indskrive, viser, at hun var en “arbejder”, hvem faderens godt skulde tilfalde (4de Mos. 27, 8). Mens de var der i Betlehem, blev tiden fuldkommen, — den tid, som Gud havde bestemt til Frelserens fødsel, mod hvilken alle spaadomme og alle forbilleder og alle Guds førelser i den gamle pakt pegede hen.

I en stalb blev Jesus født og lagt i en krybbe. Han, som var rig, blev fattig, for ved sin fattigdom at gjøre os rige. Thi ved sin fattige fødsel har han forhvervet selv den fattigste ret til at blive et Guds barn. Det er rige skatte.

Det var simple hyrder, som først fik vide det. “Hvad der er ringeagtet, og hvad der er intet, har Gud udvalgt for at tilintetgjøre det, som er noget” (Rom. 1, 28).

Midt under ringheden ved Jesu fødsel straalte dog herligheden frem. Herrens engel i Herrens klarhed fortæller om den fattige fødsel.

Intet under, at hyrderne frygtede saare. Thi det vidste og følte de, at de stod der som arme syndere overfor et rent, i hellighed straalende sendebud fra den hellige og herlige Gud. Dog ikke frygt, men glæde, skulde nu bringes

syndere. Thi en frelser var født. Og det var ingen for dem ukjendt frelser; det var den Herre Kristus, Messias, den længe forgjættede, den, som disse hyrder troede paa og ventede paa. Han var født i Davids stad. Det vidste de ogsaa af profeternes udsagn, at der vilde han fødes. (Mika 5, 1). Engelen tale er en kort sum af Guds løfte til fædrene, hvilke nu var gaaet i opfyldelse.

Engelen giver dem et tegn. Det er et ringe tegn: et barn svøbt, liggende i en krybbe. Vandet i daaben er et ringe tegn. Men med vandet følger Guds ord og evige naadepakt med syndere. Brød og vin i nabveren er et ringe tegn, men med brød og vin følger Jesu sande legeme og sande blod. Saa er svøbet og krybben et ringe tegn, men de gjemmer i sig Jesus Kristus, sand Gud og sandt menneske, herlighedens afglans og Guds væsens udtrykte billede.

De himmelske engle tog ikke anstød af ringeheden. De fyldte luften med sin lovsang: “Være være Gud i det højeste” o. s. v. De saa i Jesu fødsel Guds ære og herlighed. Hvor hjertelig maatte ikke Gud være, som vilde lade sin egen søn blive et menneske for at frelse syndere. Hvor hellig og retfærdig maatte ikke Gud være, som ikke kunde lade sig nøie med nogen mindre frelse, end den, at Guds egen søn traadte i menneskenes sted og antog sig deres sag. Hvor vis maatte ikke Gud være, som fandt en saa herlig udvei til at frelse menneskene, da alt paa grund af synden saa saa haabløst ud. Men hvor trofast og sandbrud var ikke Gud tillige, som ikke blot gav løfter om disse ting, men ogsaa holdt sine løfter til fædrene. “Være være Gud i det højeste.”

“Fred paa jorden.” I Jesusbarnet er Gud og mand forenet i fred. Ved ham er Gud bleven forliget med os —, er bleven naadig mod os og har ladet vreden for vore synders skyld fare. Med Jesu komme kom “fred paa jorden”. Nu lyder det til os: lad eder forlige med Gud. Gud er allerede forliget. Retfærdiggjorte ved troen, har vi fred med Gud.

“I menneskene en velbehagelighed.” Uden Jesusbarnet vilde menneskene have staaet for Guds pine som et vildt, ufrugtbart træ, som ikke duebe til andet end til at hugges om og kastes i ilben. Men Jesusbarnet er den ædle kvist, som er podet ind i menneskehedens træ. For hans skyld er menneskehedens træ blevet Gud kjært og dyrebart. Han vil ikke hugge det

Gud kjært og dyrebart. Han vil ikke bygge det om, men gjerne faa det plantet over i den himmelfste have. Det sker da ogsaa med alle de mennesker, som nu finder velbehag i Jesus.

Det var tilfældet med hyrderne. De sthyndte sig til staden for at finde barnet — de fandt det. De fortalte, hvad der var sagt om barnet. Saa skal ogsaa vi gjøre. Maria bevarede de ord, som blev sagt om barnet, i sit hjerte. Hun forundrede sig ikke blot. Mange kan forundre sig; det er ikke nok. Vi maa bevare i hjertet ordet om Jesus.

otte dage gammel blev Jesus omstaaren. Omstjærelsen var jøbefolkets sakrament, som svarer til vor daab. Ved det sakrament blev Jesus indlemmet i jøbefolket som et Guds folk. Thi fra jøbefolket skulde frelsen komme. Ved omstjærelsen gik Jesus ind under loven for at forløse os fra loven.

Ved omstjærelsen fik han navnet Jesus. Det navn betegner hele hans gjerning for os. Det bethder frelser. Det navn havde Gud gjennem engelen givet ham.

Tilslut har vi i dette stykke af vor bibelhistorie fortællingen om Jesu fremstilling i templet. Se herom 3 Mos. 12, 2-8. Enhver førstefødt søn i Israæl var egentlig bestemt til Herrens tjeneste. Men istedenfor alle førstefødte var Levi stamme udvalgt til saadan tjeneste. Derfor skulde enhver førstefødt udløses ved et offer. Var han nu ved offer udløst fra at tjene Herren ved gudstjenesten, saaledes som Leviterne, saa skulde han dog ved saadant offer mindes Guds ret til ham som den førstefødte, og at han nu som familiens hoved skulde vie sig til Herren.

Ogsaa i dette stykke ser vi Jesus gaa ihdig ind under loven.

Den gamle gudfrugtige Simeon tog barnet i sine arme. For hans legemlige øie var der vel kun ringhed, men for hans aandelige øie straalede herligheden frem. Thi han troede Herrens ord. Det viser hans lovsang. Han var den første i det nye testamente, som tydelig udtalte, at Jesus ogsaa var hedningernes frelser.

B. C. v. Hoffens Barnehistorier.

En vellykket fest.

Skøtelsklubben havde haft fest paa skøtelsbanen, der var vakert indhegnet med smaa grantrær; en rigtig storartet fest var det, med regimentmusik, kulørte Iygter og bengalff ild — for ikke at tale om forfriskningerne. Men alt dette var bare for de store; børnene fik ikke være med. En og anden af de mere lykkelige stillede havde vel paa afstand faaet se et glimt af herligheden og hørt musikens glade toner; men just i deres øine blev festen endnu mere loffende og vidunderlig end den var for dem, som intet havde seet og hørt.

Det var dagen efter. Nogle skolepiger mødtes for at aage kjelebakke i et lidet forbringsløst bakkebel, hvor de kunde faa være i fred for "de stygge gutterne." Gina førte ordet, det gjorde hun saa gjerne, og de andre smaapiger var vante til at høre paa hende, ikke netop fordi hun var kvikkere eller morsommere eller snildere end de andre; men det var nu engang blevet saa. Kanskje det ikke gjorde saa lidet til sagen at Gina havde meget hvasse albuer, som hun brugte paa en meget kraftig, men temmelig ubehagelig maade for at trænge sig frem i verden; desuden vidste hun, at hendes taabe og kjoler var dyrere end alle de andres, og at hendes papa var byens rigeste kjøbmand. Det ene med det andet gjorde, at hun havde skaffet sig en vis anseelse blandt sine kamrater, saa det ikke falbt nogen ind at sætte sig imod, hvad Gina foreslog.

Den eneste, som af og til bobede at gjøre aaben modstand, var den to aar yngre Anne Sofie, som kjæft satte sin lille stumpnæse i veiret og forfegtede sin uafhængighed; dette mod vatte vel af og til hos de mere selvstændige smaapiger munterhed og bifald, men Gina hevne sig ved at drille Anne Sofie med hendes fattigdom.

For øieblikket herstede der imidlertid fred og enighed mellem smaapigerne, og Anne Sofie lyttede saa opmerksomt og villig som nogen til det, Gina havde at sige; for ingen havde seet og hørt saa meget til festen, som hun, da hendes fars statelige hus netop vendte ud mod haven og laa lige foran den prægtig oplyste skøtelsbane. Desuden havde hendes store halvsøster været med og ved frokosten ikke talt om andet, end





Udenfor legetøjsbutikken.

A. A. O. R.

hvor "glimrende" og fornøieligt alt havde været.

— — "Og saa var der afbrændt vin, og saa var der punsch og kager, og saa var det alt muligt godt", fortsatte Gina sin beskrivelse. "Og papa siger, at det blir saa dyrt, saa dyrt; men det bryder ikke papa sig om, for han har penge nok", tilføjede hun tryk.

Denne erklæring modtoges i almindelighed med underdanig beundring; men Anne Sofie faldt raast ind med et spørgsmaal.

"Jaar du bestandig saa mange penge, du vil, af din papa?"

Gina saa lidt forlegen ud. Hvad skulde hun svare? Det var saa harmeligt at sige nei — og ja — det var nu for galt. Men hun fandt snart en mellemting.

"Paa det nærmeste", sagde hun med et fast paa nasen, som hun selv holdt for værdigt og fornemt.

"Na, hvor du er lykkelig!" raabte Anne Sofie, og hendes brune øine tindrede skalkagtig frem under den sorte haarlug; "saa kan du tjøbe ved og mad til alle de fattige i hele byen."

En munter latterfalbe hilste dette forslag. Smaaapigerne vidste meget godt, at hverken Gina eller hendes papa var bekjendte for nogen synderlig gavmildhed mod de fattige.

"Hvor du er dum!" raabte Gina ærgerlig. "Saadant noget steller fattigbesenet med, siger papa. Men altid skal du være saa forargerlig. Du er vel misundelig paa mig, kan jeg tænke."

Anne Sofie blev pludselig alvorlig.

"Om forlæbelse, Gina", sagde hun lidt kort og but. Men hun saa saa ærlig og oprigtig ud, at Gina blev bløbere om hjertet.

"Tænk, om nogen vilde saa istand en fest for os!" raabte en af de andre smaaapiger.

"Ja, hvor det skulde være morsomt!"

"Hvorfor skulde netop nogen anden gjøre det? vi kan selv saa en fest istand", faldt Gina ind; hun var ibrig efter at komme med et godt forslag og derved hæve sin anseelse efter det lidt nederlag.

"Hvorledes skulde vi kunne gjøre det?"

"Betaler din papa?" spurgte en liden en, som stak hovedet frem bag Anne Sofie.

"Nei, nei", afbrød Anne Sofie, "skal vi have en fest, saa skal vi alle være om den. Lad Gina tale, hun har bestemt fundet paa noget godt."

Gina lo raadig.

"Ja, det skulde jeg mene", sagde hun. "Som vi alle ved, er det imorgen Tjvendebag-

Rnut, som fjører julen ud, og da skal alle juletræerne tages bort. Saa tager vi dem ned paa isen; ikke paa den store sjøen naturligtvis, men paa vor lille skøjtebane paa elven, og der sætter vi dem tæt ved hinanden i en halvbrunding, og derinde skal vi have dessert."

"Na ja, hvor fornøieligt!" jublede smaaapigerne.

"Men godterne?"

"Dem tager vi med os", sagde Gina. "Enhver giber, hvad hun kan. Jeg tænker nok, jeg faar lov at tage kager hos konditoren paa papas regning."

"Og jeg faar æbler af mama!"

"Og jeg nøbber!"

"Og jeg — og jeg!" raabte smaaapigerne i munden paa hverandre.

Det var bare Anne Sofie, som ikke kunde love noget; hun maatte først tale om den ting med sin mama; men der var ingen andre end hun selv, som lagde merke til, at hun ikke lovede noget.

"Skal der være lys i juletræerne?"

"Ja vist!"

"Na nei, naar det er blevet mørkt, faar vi jo alligevel ikke lov til at være paa elven."

"Naar skal vi begynde?"

"Strafs efter middag; om formiddagen bringer vi juletræerne ned og ordner alt."

"Godterne ogsaa?"

"Nei, hvor dum du er! det gaar ikke an."

"Skal vi bede nogle gutter?" spurgte Henriette Birk, som tænkte paa, at hendes brødre vist gjerne vilde være med.

Der blev raabt baade ja og nei til svar paa dette spørgsmaal. Men Gina afgjorde sagen med et bestemt nei.

"Kommer der gutter med, spiser de bare op alle godterne for os", sagde hun, og denne grund syntes de fleste var meget god, skjønt der var enkelte stemmer, som hævede sig til gutternes forsvær.

Festdagen kom saa solblank, stille og klar, at vakkere veir kunde man ikke ønske sig til en vinterfest. Der herskede ogsaa stort liv paa smaaapigerne's lille private skøjtebane. Den ene hjælle kom efter den anden med udtjente juletræer, nogle store og fyldige, andre magre og stjæbe. I et og andet hang endnu igjen lapper af kulørt papir, som minde om sunden herlighed. Lidt gule tog de sig jo ud i det klare solskin, men hvad gjorde det; det var festligt alligevel. (Sluttes.)

Bedstefars øine.

Lille Maria kjendte ingen større glæde end at faa fare gennem mark og skog sammen med sin kjære bedstefar. Altid kunde han vise hende noget nyt og undervise hende derom paa en saadan glad og venlig maade, at den lille lærte meget, uden at vide om det. "Åh, mama, hvor lykkelig jeg skulde være, om jeg havde bedstefars øine; thi han ser saa meget mere end jeg." "Jeg forstaar dig ikke, barn", svarede moderen, "thi bedstefar klagebe igaar over, at hans øine var saa daarlige, at han slettes ikke kunde se uden briller længer." "Ja, mama, men naar vi er ude og spaaserer, paaستاar bedstefar, at han i alle ting kan se Guds godhed." "Mit kjære barn! det, som mangler dig, er ikke bedstefars øine, men bedstefars hjerte. Bed til Gud, at han vil lægge kjærlighed og gudsfrygt ind i dit hjerte, da vil du se ligesaa skarpt som bedstefar."

En scene fra kampen ved Elandslaagte.

(Af en deltager.)

Da kampen var forbi, saa vi til de saarede, og jeg kom hen til en gammel, hvidstjægget boer. Han laa bag et klippestykke og støttede sig paa albuen. Til en begyndelse var jeg noget forsigtig med den gamle fyr. Nogle af de saarede boere har nemlig vist sig som slanger i græsset. Man nærmer sig dem i den bedste hensigt, og pludselig knalder de løs. Derfor var jeg paa min post; men da jeg kom nærmere, saa jeg, at det var til ingen nytte at løfte mit gevær. Han trak veiret med stort besvær, og han kunde neppe have langt tilbage. Da jeg hørte mig over ham, bad han mig se efter hans søn, en 13-aarig gut, der havde kæmpet ved hans side. Jeg gjorde, som han bad, og blandt en flok saarede fandt jeg den stakkars fyr. Han var død, og jeg bar ham hen til hans fader. Du ved, at jeg ikke er nogen blød natur; men da den gamle boer fik øie paa sit døde barn, maatte jeg vende ansigtet bort. Han trykkede det døde legeme ind til sig og sukkebe dybt. Det var, som om min strube skulde snøres sammen. I dette øieblik saa jeg først, hvor forfærdelig trigen er. Da jeg atter vendte mig om, var den gamle boer død; men han holdt stadig sit døde barns iskolde haand fast omsluttet.

Papegøien.

En gammel matros kjøbte paa en af sine reiser til en fjern verdensdel en papegøie, der straalte med sine prattfulde, glinsende fjære. Den snille matros vilde forære den til en liben datter af den kjøbmand, paa hvis skib han tjente.

Paa hjemreisen blev han anfaaldt af en heftig hoste, saa han blev fritagen for at udføre noget arbejde. I de ledige stunder lærte han nu fuglen at tale en del ord, forat den lille Fanny kunde blive saa meget mere glad, naar hun fik fuglen.

Da matrosen overrakte hende gaven, pludret fuglen til forældrenes og den lille piges store fornøielse: "Leve Fanny! Leve Fanny!" Men med et begyndte den at hærte og hoste, som om den vilde hoste sig ihjel. Tilskuerne brast i latter, men matrosen stod der harm og skamfuld.

Dette merkede Fanny og sagde: "Det er dumt af papegøien, at den efterligner sin læremester ikke bare i hans ord, men ogsaa i hans hoste." Moderen syntes det samme, — og hun hød, at man skulde tage væk den dumme fugl. Men faderen sagde: "Saa dum end fuglen er, saa giver den os dog den nyttige lærdom: 'Det gode og skjønne, som vi merker hos andre, skal vi efterligne, men ikke det daarlige og slette.'"

Et barns prædiken.

Et seks aar gammelt barn var netop død. Forældrene stod omkring kisten og græd. Da traadte en murer til og bad om at faa se barnets lig. De havde ikke videre lyst til det, men han bad saa inderlig om dog at maatte faa se det; saa fik han lov. Han traadte hen til kisten, betragtede opmærksomt barnet, saa brast han i graad. Da han saa, at forældrene blev forundret herover, sagde han til dem: "I ved ikke, hvorfor jeg græder. Men ved dette barn har Gud grebet mit hjerte. En dag gif jeg op en høi stige, under hvilken dette barn stod. Den lille spurgte mig: 'Er du ikke bange for at flybe saa høit?' Straks efter tilføiede han: 'Na, jeg ved, hvorfor du ikke er bange. Du har imorges bedet til din Gud.' Det havde jeg ikke gjort; men siden den stund har jeg ikke forsømt bønnen.

Ekorn ude efter mad.

(Se billedet.)

Det er ikke nogen mad, som ekornet er saa glad i som hasjelsnødde. Du har kanske seet den sidde og fortære denne sin yndlingsmad! Den tager sig da saa vakkert ud, naar den sidder der opreist paa bagbenene og holder nødden mellem forpoterne og dreier den rundt, indtil den har faaet hul paa stammen. Den knækker altsaa ikke nødderne ligesom menneskene, men gnaber med sine fortænder hul i dem, og den har gode tænder dertil; i en fart kan den faa hul paa det tykkeste skal.

Ekornets meste søde bestaar forresten i gran- og furutræernes knoppe og unge skud; nødde er der jo ikke altid overflod af der, hvor det letvinte smukke dyr har sit opholdssted.

Ogsaa fugleunger og fugleeg vil gjerne ekornet have tag i, og paa vort billede idag ser vi, at den er ude for at røve et fugle-rede; men det ser ud til at gaa den galt, fuglene forsvare tappert sin rede, og den synes at maatte forlade redet uden at have rørt et eneste eg. De stakkels fugle bliver vist for at værne om sin rede; ekornet er baade større og sterkere; men de skjælle fugle ser saa sinte ud, at den er ræd for at faa hallet ud sine øine, hvis den vover sig i kamp med dem, og giver derfor heller slip paa et godt maaltid.

Ogsaa ekornet har som oftest sin bolig oppe i høie træer; den bygger sig gjerne af mos, kviste og tørre blade et rede i en spaltet gren tæt inde ved stammen. Stygt veir liker den ikke og tuller sig da lunt ind i sit bløde mosleie. Hvert ekorn har gjerne flere reder og benytter desuden til kortere ophold forladte krage- og flæskereder.

Hvad der gjør ekornet saa smul er aller mest dens prægtige, lange bukkede hale. Den er jo næsten ligesaa lang som hele kroppen dens og er ingenlunde nogen unyttig legemsdel; uden den har den vanskeligt for at gjøre sine lange sprang; det har vist sig, at fangne ekorn, hvis hale man har hugget af, ikke har kunnet springe halvt saa langt som før. Skulde det hændes, at

den ved et altfor dristigt sprang falder til jorden, har den ogsaa i sin hale en faldskjærm, som beskytter den mod støb.

Sin merkelige færdighed i at klatre skylder ekornet sine lange, skarpe klør, som den hugger fast i træslammerne, den eien-dommelige raslende lyd, som den ved sin klaturen frembringer, er let kjendelig.

Høilind.

Vidlig i borgerkrigen, før general Robert E. Lee havde haft anledning til at vise, hvilken dygtig mand, han virkelig var, blev han mer end en gang kritiseret paa det bitreste af general Whiting. Whiting havde faaet bedste karakter ved West Point og var anseet som en usædvanlig flint fyr. En dag sendte president Davies bud efter Lee, da han ønskede at høre hans mening om Whiting. Lee svarede uden betænkning, at Whiting var en af de dygtigste mænd i hæren og godt stillet til at være hærens øverstkommanderende. En af officererne, som var tilstede, blev meget forbauset. Han traf Lee tilside og spurgte, om han ikke vidste, at Whiting havde talt saa meget ondt om ham. Lees svar viser, at han var høifindig som saa. „Jeg forstod,“ svarede han, „at presidenten ønskede at høre min mening om Whiting og ikke Whittings mening om mig.“

Opl. paa gaader.

3 nr. 2. Sirkantgaaden:

U R A L

R O S A

A S E R

L A R S

Stjulte navne:

Amur, Po, Don, due.

3 nr. 3. Billedgaade:

Vi faar melfogbrød til frokost og aften.